

مقاله شماره ۱۲۷

مدیریت هزینه در تخصیص بیماران به مراکز مراقبت های بهداشتی

علی قلی نژاد دوین^{۱*}، محسن باقری^۲، مهرداد یزدان پناه^۳، زهرا محمودی یکتا^۴^{۱،۳،۴} موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی سجاد، مشهد، ایران^۲ گروه صنایع، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی سجاد، مشهد، ایران* نویسنده مسئول مکاتبات: Ali_gholinejad68@yahoo.com

چکیده:

در دهه گذشته فشارهای مالی بر بیمارستان‌ها به صورت چشمگیری افزایش پیدا کرده است. بدین علت بیمارستان‌ها مجبور شده‌اند عملیات خود را به صورت اقدامات سازمان‌های تجاری انجام دهند. زمان‌بندی مناسب و تخصیص بهینه منابع، هزینه‌های سازمان را تا حد زیادی کاهش می‌دهد. لذا بهره‌وری صحیح زمانی و هزینه در این مکان، باید مورد توجه قرار می‌گیرد. بدین منظور استفاده موثر از منابع باید در راستا اقدامات اثربخش انجام گیرد و فعالیت‌ها در جهت حذف اقدامات بی‌اثر و ناکارآمد باشد. مدیریت هزینه در یک بیان ساده، به‌کارگیری مطلوب منابع سازمان در جهت ارزش‌آفرینی برای مشتریان است و مدیریت منابع انسانی در شرایط فعلی، به مدیریت و اداره استراتژیک با ارزش‌ترین دارایی شرکت، یعنی کارکنان و افراد سازمان، می‌باشد. در این مقاله بر آن شدیم تا از دید مدیریت هزینه و منابع، با بررسی اقدامات انجام‌شده به مسئله تخصیص بهینه بیماران به بخش‌ها، نگاهی بیندازیم. در این راستا از برنامه ریزی تصادفی و همچنین برنامه‌ریزی با محدودیت‌های تصادفی، به‌کار گرفته شده است. برای این منظور با استفاده از برنامه‌ریزی تصادفی و همچنین با به‌کارگیری روش برنامه‌ریزی با قیود تصادفی، مدل تصادفی را به مدل معین تبدیل می‌نماییم که قابل حل با به‌کارگیری آخرین الگوریتم و یا روش‌های برنامه‌ریزی استاندارد می‌باشد.

کلمات کلیدی:

مدیریت هزینه؛ تخصیص بیماران؛ مدل‌سازی تصادفی؛ قیود تصادفی؛ الگوریتم‌های فراابتکاری.

۱ مقدمه

روش‌های گوناگونی پیشنهاد شده است. در خصوص بحث کاهش هزینه، دیدگاه‌های گوناگونی، این مبحث را دو بعد مورد توجه قرار داده است:

- ۱- زمانی که از طریق صرفه‌جویی در مصرف منابع، خواستار کاهش هزینه‌ها می‌باشیم.

- ۲- زمانی که از طریق ارزان کردن منابع خواستار کاهش هزینه می‌باشیم، یعنی همان منابع را با همان کیفیت و با قیمت ارزان‌تر استفاده می‌کنیم.

مورد اول از مقوله‌ی بهره‌وری است، یعنی با صرف منابع کمتر، همان ارزش یا ارزش بیشتری تولیدکنیم و در واقع در جهت افزایش بهره‌وری حرکت کنیم. نکته دیگری که می‌توان در دنیای واقعی به آن اشاره نمود شرایط تورمی می‌باشد، بدین صورت که افزایش هزینه به هر صورت اتفاق می‌افتد و این مسأله خارج از کنترل مدیریت است.

در این محیط، آیا با وجود اقتصادهای تورمی این کاهش هزینه با وسعتی که ما انتظارش را داریم، امکان‌پذیر است؟

در این مقاله سعی شده است که با تاکید بر رویکرد اول، به مقوله‌ی کاهش هزینه‌های بیمارستان از طریق تخصیص بهینه‌ی بیماران به بخش‌ها، پرداخته شود.

مدیریت هزینه بر این نگرش استوار است که هزینه‌ها به خودی خود ایجاد نمی‌شوند، بلکه تمام هزینه‌های تولید و یا انجام خدمات محصول، فرآورده‌ها، ماشین‌آلات و ... نتیجه تصمیم‌گیری‌های مدیریت است که عمدتاً معطوف به چگونگی استفاده از منابع محدود سازمان است. نکته حائز اهمیت این است که پیشبرد مفهوم و نگرش مدیریت هزینه مستلزم برخورداری سازمان از سیستم‌های مناسب هزینه‌یابی و حسابداری صنعتی است که متأسفانه اکثر شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی و همچنین دستگاه‌های دولتی ما از چنین سیستمی محروم هستند. طرح سیاست‌های کاهش هزینه در دستگاه‌های دولتی و شرکت‌های وابسته دولت و تاکیدورزی بر صرفه‌جویی با نگرش سنتی می‌تواند آثار منفی در برداشته باشد که در نهایت به افزایش قابل ملاحظه هزینه‌ها و هدر رفتن منابع بینجامد. [۱]

کاهش هزینه یک تهدید نیست بلکه فرصتی برای ظرفیت‌های ناشناخته سازمان تا در مسیر حذف اتلاف‌ها و ایجاد بهبود فعال کند و در نهایت درهای بازار رقابتی را به روی سازمان می‌گشاید. برای کاهش هزینه